

nerne, som giver mulighed for lokale omdispenseringer. Generelt set er en fleksibel uddannelseskapacitet og -tilrettelæggelse afgørende i flaskehalssituationer, ligesom en mere langsigtet uddannelsesplanlægning også er af betydning. Dette er senest illustreret ved mangelproblemerne inden for social- og sundhedsområdet, hvor retten til børnepasningsorlov har været med til at forstærke manglerne inden for dette område.

Endelig er det vigtigt, at reglerne om pligten til at tage formidlet arbejde (passende/rimeligt arbejde) samt reglerne om formidling af arbejde over afstande (3-timers-reglen) ikke bliver barrierer for AF's flaskehalsindsats.

4. FORSLAG TIL NYE FLASKEHALS-INITIATIVER

Nedenfor skitseres forslag til nye flaskehalsinitiativer på Arbejdsministeriets område, der ville kunne afhjælpe en række af de i afsnit 3 nævnte barrierer for en effektiv flaskehalsindsats.

Det forudsættes, at initiativerne gennemføres ved omprioriteringer inden for de eksisterende bevillingsmæssige rammer.

1. Informationskampagne

Det er af afgørende betydning for indsatsen til afhjælpning og forebyggelse af flaskehalsproblemer på arbejdsmarkedet, at samarbejdet mellem AF og virksomhederne (offentlige som private) yderligere styrkes. Hermed kan indsatsen bedre målrettes mod de områder, hvor der forventes vækst i beskæftigelsen, således at der i indsatsen fremover sker en vægtning af arbejdsmarkedets behov. Skal virksomhedernes behov for arbejdskraft indgå som grundlag for AF's vejledning af ledige, er det en forudsætning, at både private og offentlige virksomheder så tidligt som muligt indmelder deres forventede behov.

De private og offentlige arbejdsgivere er på den baggrund i samspil med Landsarbejdsrådet i gang med at tilrettelægge en informationskampagne, som *dels* har til formål at motivere virksomhederne til så tidligt som muligt at give AF de nødvendige tilbagemeldinger vedrørende deres fremtidige arbejdskraftbehov, samt at virksomhederne giver en tilbagemelding vedrørende de ledige, der formidles til virksomhederne, og som *dels* har til formål over for virksomhederne at synliggøre de muligheder og tilbud, der ligger i AF's og uddannelsesinstitutionernes indsats på flaskehalsområdet.

2. AF's overvågning af arbejdsmarkedet

AF's overvågningsopgave omfatter hele arbejdsmarkedet. På grund af varierende omfang af AF's jobformidling på forskellige delarbejdsmarkeder vil AF's overvågning basere sig på forskellige grundlag. AF har en begrænset formidlingskontakt på mellem- og højtuddannede funktionærers arbejdsmarked, især inden for det offentlige område, f.eks. sygeplejerskeområdet, hvor a-kassen har overtaget det fulde formidlingsansvar.

Det betyder, at AF's viden om de private og offentlige virksomheders aktuelle og forventede arbejdskraftbehov på disse delmarkeder vil være baseret på andre former for kontakt. Her skal særlig nævnes virksomhedsbesøg, herunder opbygning af virksomhedspaneler blandt de mest »toneangivende« virksomheder på det regionale arbejdsmarked som en af de mest anvendte kilder til viden om de dele af arbejdsmarkedet, som AF ikke direkte foretager formidling til. Men kontakt til brancheorganisationer og a-kasser er også væsentlige kilder til viden om flaskehalsproblemer på arbejdsmarkedet.

AF-systemet har i dag en række forskelligartede kontaktflader til virksomhederne på det private og offentlige område, og gennem analyse- og prognosevirksomhed foretages en mere systematisk bearbejdning af den »overvågningsviden«, som indsamles.

Der vil imidlertid – i lyset af en forventet faldende ledighed og stigende beskæftigelse – være et voksende behov for en tidlig og forebyggende indsats, således at flaskehalsproblemer undgås. Dette vil kræve en udbygning og forbedring af AF's viden og kilder til viden om ubalancer på arbejdsmarkedet. Der vil derfor blive igangsat produkt- og metodeudvikling af AF's overvågnings- og analyseberedskab med det formål at tilvejebringe nye redskaber og kilder til viden om strukturproblemer på arbejdsmarkedet i almindelighed og flaskehals- og mangelproblemer i særdeleshed.

3. AF's kontakt med det offentlige område

For effektivt at kunne sætte ind over for flaskehalse på det offentlige område er det afgørende, at de offentlige arbejdsgivere påtager sig ansvaret for at have den tilstrækkeligt uddannede arbejdskraft inden for deres respektive områder. AF kan via sin overvågningsaktivitet tilbyde offentlige arbejdsgivere informationer om deres arbejdskraftbehov. Det er vigtigt, at denne viden